

# Covid-19 Pandemi Dönemi İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim Öğretim Deneyimi

## Covid-19 Pandemic Period Izmir Katip Çelebi University Faculty of Medicine Education and Training Experience

Funda Tengiz\* (ORCID: 0000-0002-8491-9190)

Esra Meltem Koç\* (ORCID: 0000-0003-3620-1261)

\* İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Tıp Fakültesi, İzmir, Türkiye.

Sorumlu Yazar: Funda Tengiz, E-Posta: fundatengiz@gmail.com

### Özet

Pandemi haline gelen Covid-19 hastalığı 2020 yılında yükseköğretimde eğitimi de etkisi altına almış ve üniversitelerin bahar yarıyılı eğitimlerini aksatmıştır. Bu süreçte her kurum kendi olanaklarınca eğitim öğretim faaliyetlerine uzaktan ve çevrimiçi uygulamalarla devam etmiştir. İzmir Katip Çelebi Üniversitesinin (İKÇÜ) kuruluşundan bu yana idari personel, öğretim üye ve öğrencilerimizin kullanımına açık olan Üniversite Bilgi Yönetim Sistemi (UBYS) süreci kolaylaştırıcı rol oynamıştır. Kullanıcıların geribildirimleri doğrultusunda UBYS sürekli yazılım geliştirme ve güncelleme çalışmaları yapılmakta ve farklı üniversitelerin kullanımına da açık bulunmaktadır. Öğretim Elemanı ve Danışmanlık ara yüzü sayesinde pandemi sürecinde de öğrencilerle ders materyali paylaşımı, ödev oluşturma ve yükleme, mesaj

ve duyurular bölümü ile iletişimi sağlama, canlı ders özelliği sayesinde senkron veya asenkron derslerin yürütülmesi gerçekleşmiştir. UBYS'nin sınav yönetimi modülü sayesinde soru bankası ile çevrimiçi sınavlar gerçekleştirilmiş, yüklenen ödevler değerlendirilmiştir. Bu yazıda İKÇÜ Tıp Fakültesi eğitim deneyimi ve UBYS aracılığıyla yapılan eğitim öğretim faaliyetleri anlatılmıştır.

### Abstract:

*Covid-19 disease, which has become a pandemic in 2020, also affected higher education and disrupted the spring semester education of universities. In this process, each institution continued its educational activities remotely and online with its own facilities.*

*Since the establishment of the University, the University Information*

*Management System (UBYS), which is open to our administrative staff, members and students, has played a facilitating role. In line with the feedback of users, UBYS is constantly developing and updating software, and it is open to the use of different universities. Thanks to the Instructor and Counseling interface, sharing of course material with students, creating and uploading homework, communicating with the message and announcements section, and conducting synchronous or asynchronous lessons have been realized in the pandemic. Using the exam management module of UBYS, online exams were conducted with the question bank, and the uploaded homework were evaluated. In this article, the educational experience of Izmir Katip Çelebi University Faculty of Medicine and the educational activities carried out through UBYS are explained.*

*Künye: Tengiz F, Koc EM. Covid-19 Pandemi Dönemi İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim Öğretim Deneyimi. Tıp Eğitimi Dnyası. 2021;20(60-1): 67-71*

Tıp Eğitimi Dnyası / Ocak-Nisan 2021 / Sayı 60-1

## **Giriş**

Bilinen eski bir virüs olmasına karşın 2002 yılında “Şiddetli Akut Solunum Sendromu” hastalığı yapana kadar koronavirüs 2 (SARS-CoV-2)’nin insanlarda ölümcül olduğu bilinmiyordu. Aralık 2019’da Çin’in Hubei eyaletinde Wuhan’da ortaya çıkan virüs hastalığı kısa zamanda yayıldı ve Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından 30 Ocak 2020’de “Uluslararası Halk Sağlığı Acil Durumu” ilan edildi.

Hastalık, 11 Mart 2020’de DSÖ tarafından bir pandemi olarak nitelendirildi. Aynı gün Sağlık Bakanlığı Türkiye’deki ilk vakayı bildirdi.

Pandemiye yönelik alınan önleyici tedbirler kapsamında Türkiye’de yükseköğretim kurumlarında eğitime 16.03.2020 tarihinden itibaren Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından üç hafta ara verildiği duyuruldu. 16.03.2020 günü eğitim öğretime ara verilmesinin ardından Tıp Fakültesinin tüm kademelerinde (Dönem 1-6) intörner de dahil olmak üzere öğrenciler evlerine döndüler.

## **İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Tıp Fakültesi Süreçte Neler Yaptı?**

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Yürütme Kurulu’nun 13.03.2020 tarihli toplantısında ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Genel Sekreterlik’ten alınan 16.03.2020 tarihli yazısında belirtilen eğitim ve öğretime ilişkin uzaktan eğitim sistemi çalışmalarının tamamlanmasının ardından Üniversitemiz hali hazırda kullanılmakta olan Üniversite Bilgi Yönetim Sistemi (UBYS) Öğrenci Bilgi Sistemindeki ders içerik yönetim sistemimizin kullanılacağını, Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı’nın da belirttiği şekilde 23.03.2020 Pazartesi günü üniversitemizde Uzaktan Eğitim Sistemi ile eğitime tekrar başlanacağını duyurdu. Üniversitenin duyurusunun ardından süreç ile ilgili eğitimcilere yönelik webinar, ders içerik yönetim sistemi ile ilgili kullanım kılavuzu ayrıca Uzaktan Eğitim verilmesi ile ilgili teknik ve alt yapı süreçleri ile ilgili Bilgi İşlem Daire

Başkanlığının destek vereceği; konu ile ilgili UBYS Destek sisteminden ya da görevlendirilen personelin dahili hatlarından destek alınabileceği duyuruldu.

Bu bağlamda Tıp Fakültesi olarak eğitimcilerle ve eğitim ile ilgili kurul ve komisyonlarla uzaktan erişimli toplantılar düzenlendi. Başlangıçta toplantılar Zoom, Skype vb. sistemler kullanılarak yapıldı, sonrasında yapılan düzenleme ile toplantılar da UBYS üzerinden yapılarak kayıt altına alınacak şekilde organize edildi. Alınan kararlar e-posta ve web aracılığıyla öğretim üyelerine, öğrencilere ve kamuoyuna duyuruldu.

Covid-19 pandemisi nedeniyle; Cumhurbaşkanlığı’nın ve Yükseköğretim Kurulu’nun (YÖK) açıklamaları doğrultusunda bahar dönemini kapsayacak değişiklikler yapıldı.

Derslerin uzaktan erişimle sürdürülmesi kararıyla birlikte öğretim üyelerimizin adaptasyonunda başlangıçta bazı sorunlar yaşandı. Öğretim üyelerimiz sisteme canlı bağlanma, sisteme kaynak materyal yükleme gibi konularda sıkıntılar yaşadılar. Bu sorunlar kılavuzlar ve duyurular sayesinde çözüldü. Ders slaytlarına ses ekleme, dersi mp4 formatında kayıt altına alıp öğrencilerle UBYS üzerinden paylaşma en sık kullanılan yöntemler oldu. Bazı öğretim üyelerinin tıp fakültesi eğitiminin uzaktan olamayacağına dair ısrarlı tepkileri oldu. Bu sorunlar öğretim üyeleri ile yapılan toplantılar, dekanlığın birebir görüşmeleri, yazılı kılavuz kaynakların hazırlanması ile çözülmeye çalışıldı ve eğitim öğretime kaldığı yerden devam süreci başladı. Öğretim üyelerindeki bu tepkilerin başlıca sebeplerinin yoğun hasta bakım hizmet yükü, Covid-19 nöbetleri ve bilinmezliğin yarattığı stres olduğu düşünülmektedir. Öğretim üyelerimizin görüşmeler sonrasındaki özverili yaklaşımları ile uzaktan öğretim programları başarıyla uygulanmaya başlandı.

2019-2020 yılı bahar dönemi kalan dersleri için her öğretim üyesi ders materyalleri paylaşımı, kaynak materyal paylaşımı, sunumu sesli veya görüntülü öğrencinin erişimine sunma kaydıyla entegre sistem gözetilerek ve programdaki yerine uygun olarak UBYS'ne yükledi. Öğrencilerin bu kaynakları ne zaman açtıkları, ne kadar süre izledikleri gibi veriler de sistemde kaydedilebilmekteydi. Özellikle uygulamalı derslerde yaşanan

aksaklıkların eğitim öğretime yüzyüze başlanılabilecek duruma gelindiğinde telafi yapılması kararlaştırıldı. Mesleki beceriler uygulamalı eğitimlerine yönelik beceriler için demonstrasyonun yapıldığı videolar çekildi ve UBYS yüklendi. Video yanında yardımcı kaynak materyal, uygulama rehberi gibi kaynaklar öğrencilerin erişimine açıldı. Şekil 1'de öğrencilerin erişimine açılmış ders materyali örneği sunulmaktadır.

Kaynak Adı	Kaynak Açıklaması	Kaynaklar	İçerici Göster / Gizle İşlemler
ITS-1 Aile Sağlığı Merkezi Ziyaret Sunumu	Aile Sağlığı Ziyaretinde anlatılacak olan bilgiler sunuşu yer almaktadır.	[Gizli]	[Görüntüleme Listesi] [Gizli]
Anatomi 07-Cranium Kasları ve yüz kasları 2019-2020 İy. Özen Tıp D1 öğrenci ders sunumu	23 Mart 2020 08.30-10.30	[Gizli]	[Görüntüleme Listesi] [Gizli]
Anatomi 08-Boyun Topografisi, fasciaları ve kasları 2019-2020 Di. Özen Tıp D1 öğrenci ders sunumu	25 Mart 2020 08.30-10.30	[Gizli]	[Görüntüleme Listesi] [Gizli]
Kas Fizyolojisi	Dönem 1	[Gizli]	[Görüntüleme Listesi] [Gizli]
Kök Hücre ve Hücre Yapılması	Sunum dosyası olarak yükledim, sistemsel sorunlardan dolayı ses dosyası halini gremedim. Gencine ayrıca bildirileceğim.	[Gizli]	[Görüntüleme Listesi] [Gizli]
İU gelişim 1. haftası animasyonlar	animasyonların dersin slaytlarını dinleyip çıktıktan sonra izlemenizi öneririm	[Gizli]	[Görüntüleme Listesi] [Gizli]
Gelişim 1. haftası	26 Mart embriyoloji dersi	[Gizli]	[Görüntüleme Listesi] [Gizli]
Gelişim 2. haftası	26 mart embriyoloji dersi	[Gizli]	[Görüntüleme Listesi] [Gizli]
TMB 101 SIC ID ENJEKSİYON		[Gizli]	[Görüntüleme Listesi] [Gizli]

Şekil 1 : Dönem 1 Entegre Dersi UBYS örnek gösterimi

Mesleki beceriler dersleri; öğrencilerin sınıfta manken ve maketlerle çalışarak, uyguladığı beceri için öğretim üyesinden geribildirim alarak beceriyi geliştirmesi şeklinde yürütülmekteydi. Bu süreçte öğrencilerle yüz yüze ve birebir çalışma olanağı bulunamadı. Öğrencilerden yüklenen beceri videoları için kendilerinin beceriyi uygularken çektikleri videoları UBYS yüklemeleri istendi. Öğrencilerin teorik dersleri canlı ders kaydı şeklinde öğretim üyesi tarafından kayda alındı ve öğrencilerin erişimine açıldı. Şekil 2'de öğrencilerin erişimine açılmış canlı ders kaydı örneği sunulmaktadır.

Öğrencilerle küçük gruplar halinde yapılan dersler için (İnsan ve toplum sağlığı modülünün

derleme yazımı, araştırma planlama ve etik kurul dosyası oluşturma) öğretim üyeleri öğrencilerle çeşitli uzaktan erişim kanalları ile dersler düzenleyerek öğrencilere danışmanlık vermeyi sürdürdüler. Dönem 1 öğrencilerinin kendi seçtikleri bir konu başlığında literatür taraması yaparak kaynaklara ulaştığı ve derleme yazımı ile sonlanması hedeflenen ödev, uzaktan erişimli toplantılar, whatsapp uygulamasından yazışmalar, e-posta ile ödevin gönderimi ve öğretim üyesinin yazılı geribildirim vermesi, UBYS'de mesajlaşma ve e-posta uygulamaları kullanılarak tamamlandı. Öğrenciler son halini verdikleri ödevlerini UBYS'de ilgili ödev bölümüne yüklediler. Dönem 2 öğrencilerinin ekip çalışması ile araştırma planlama ve etik

kurul dosyasını oluşturma hedefi ile sonlanacak ödevleri de benzer şekilde yürütülerek öğrencilerin UBYs'ne ödevi yüklemeleri ile son buldu. UBYs yüklenen ödevler değerlendirilerek öğrencilerin not sistemine

yansıtıldı. Böylece bu ödevler, pandemi öncesinde planlandığı takvime ve değerlendirme kriterlerine uyularak sadece yüz yüze yapılması planlanmış birlikte çalışma saatleri uzaktan erişimle yapılarak tamamlandı.

The screenshot shows the UBYs interface for the course 'NTGR 1 - ENTEGRE 1.1.A'. The main content area displays course details, including 'TMB 101 ID VE SC ENJEKSİYON' and 'Tıpta Kanlı Kayırmı ve Kanla Dayalı Tıp'. Below this, there is a section for 'Kaydedilmiş Canlı Dersler' with options for 'Kök Hücre' and 'Biyolojik-5 Ekösm Biyomekanığı'. The 'HAFTA İÇERİĞİ' section is highlighted, showing a table of sources and content for the week of 30.03.2020 - 05.04.2020. The table includes columns for 'Kaynak Adı', 'Kaynak Açıklaması', 'Kaynaklar', and 'İçerik Göster / Gözet İşlemler'. The table lists sources like 'kas fizyolojisi', 'sınav kas kılavuzu', 'Anatomi Ders İçerik', 'Anatomi Ders İçerik ve meme anatomisi', 'MAM', 'Serbest Radikaller', and 'Dr NARİN'.

Şekil 2: Dönem 1 Entegre Dersi Kaydedilmiş Canlı ders UBYs örnek gösterimi

Öğrencilerle sürecin yönetimi, Covid-19 hakkındaki bilgi düzeyleri, çevrimiçi dersler, sınavlar ile ilgili konularda endişelerini öğrenmeye yönelik çevrimiçi anketler düzenlendi ve bilgi toplandı. Bu konulara yönelik endişeleri giderici faaliyetlere karar vermek amacıyla öğretim üyeleri ve öğrencilerle çevrimiçi toplantılar düzenlendi.

### Ölçme Değerlendirme

Ölçme değerlendirmenin uzaktan yapılmasının YÖK tarafından bildirilmesinin ardından UBYs sistemi üzerinden derslerin özelliklerine göre farklı ölçme değerlendirme yöntemleri ile sınavlar (çoktan seçmeli çevrimiçi test, ödev, proje, çevrimiçi sözlü, video çekimi vb.) organize edildi. Şekil 3 öğrencilere UBYs üzerinden tanımlanmış ödevlere bir örnek gösterim sunulmuştur. Değerlendirme sistemimizde yer alan ödevler pandemi

sonunda yapılan nesnel yapılandırılmış sınav (OSCE) yerine öğrencilerle yönergelerin paylaşıldığı bir ödev açıldı. Bu ödevde, becerileri yönerge doğrultusunda gerçekleştirmeleri ve video haline getirerek UBYs yüklemeleri istendi. Yüklenen videolar oluşturulan dereceli puanlama ölçeği ile dersin yürütücü öğretim üyeleri (farklı uzmanlık alanlarından 20 öğretim üyesi) tarafından değerlendirildi. Dönem 1-2-3 Kurul ve Final sınavları UBYs sınav yönetim modülü kullanılarak çoktan seçmeli sorularla çevrimiçi gerçekleştirildi. Dönem 4-5 derslerinde yapılması planlanan sözlü sınavlar bazı derslerde öğrencilerle çevrimiçi bağlantı yapılarak gerçekleştirildi. Bazı dersler bu süreçte sözlü sınav uygulamadan sadece çevrimiçi yazılı sınav ile değerlendirme yaptı.

### İntörnlerin Eğitim Durumu

Öğrencilerle sürecin yönetimi, Covid-19 hakkındaki bilgi düzeyleri, çevrimiçi dersler, sınavlar ile ilgili konularda endişelerini öğrenmeye yönelik çevrimiçi anketler düzenlendi ve bilgi toplandı. Bu konulara yönelik endişeleri giderici faaliyetlere karar vermek amacıyla öğretim üyeleri ve öğrencilerle çevrimiçi toplantılar düzenlendi.

Öğrencilerle sürecin yönetimi, Covid-19 hakkındaki bilgi düzeyleri, çevrimiçi dersler, sınavlar ile ilgili konularda endişelerini öğrenmeye yönelik çevrimiçi anketler düzenlendi ve bilgi toplandı. Bu konulara yönelik endişeleri giderici faaliyetlere karar vermek amacıyla öğretim üyeleri ve öğrencilerle çevrimiçi toplantılar düzenlendi.

sürecini üniversitelerin insiyatifine bırakması üzerine pandemi sürecinde çalışmanın önemli bir eğitim fırsatı olduğu düşüncesi ile gönüllülük esasına göre intörnlerimiz 11 Mayıs 2020'de

eğitim öğretime tekrar başladılar. Gerekli tedbirler alınarak gönüllü intörnlerin eğitimleri sürdürüldü.

Odev Adı	Odev Açıklaması	Odev Gözetimleme Başlangıç Tarihi	Odev Gözetimleme Son Teslim Tarihi	Dosya Boyutu (KB)	Mak.Yükleme Sayısı	İşlem
ITS 101	Ankaşlar merhaba. Mentor öğretim üyelerimiz ödevinizin tamamı olduğuna size bildiriyorduk ödevinizi sisteme yüklemelisiniz.	20. Hafta	2.6.2020 23:59	3		İşlem
TİB 101	Siziherden video çekmiş yapıyoruz ve bu video kayıtlarını ubys NTGR 1 - ENTEGRE 1.1.A dersini ÖDEVLER bölümünde yer alan TİB 101 Ödev alanına yüklemeniz beklenmektedir. ÖDEV 1. Elemenizi kuralarına uygun şekilde yükleyiniz. 2. Şaj on kol, bşajın, proktorsimalinde 1 cm uzatılığında kesik bulunan hastanıza kanama kontrolü ve bşajı uygulayınız. Ödev yüklemeyi, teslim için son gün 20 Haziran 2020'ye. Başgılar dileriz Meslekleri Becekeri Komisyonu	34. Hafta	25.6.2020 00:00	4		İşlem

Şekil 3: Öğrenci Ödevleri Örneği

## Sonuç

Öğrencilerle süreç boyunca iletişimde kalındı. Öğrenci temsilcileri, öğrenci whatsapp grupları, UBYS mesaj ve e-postaları, web sitesi, telefon ve görüntülü arama yöntemleri kullanılarak öğrencilerle sürekli süreç değerlendirmesi yapıldı.

Pandemi sürecinde eğitim öğretime YÖK kararları esas alınarak devam edilmiş olunmasına rağmen zaman zaman uygulamalar hakkında öğrencilerin haksız eleştirilerine maruz kalım söz konusu olmuş ve bu durum Dekanlık makamını ve öğretim üyelerimizi üzmüştür.

Sonuç olarak, pandemi sürecinde de öğrenen merkezli bir yaklaşım benimsenmeye çalışılmış ve her konuda öğrencilerin görüşlerine de başvurulmuş ve iletişim sağlanmıştır. Konunun öğrencilerin istismarına açık olduğu ve uygulamalarda dikkat edilmesi gerektiği anlaşılmıştır. Süreç yönetiminde üniversitenin üniversite bilgi yönetim sistemine (UBYS) sahip olması büyük avantaj yaratmış, herhangi bir eğitim yönetim sistemi kullanmayan üniversitelerdeki durum gözlemlendiğinde bu avantaj daha iyi anlaşılmıştır. Üniversitemiz bünyesinde birlikte çalıştığımız UBYS yazılım birimi, bilgi işlem daire başkanlığı öğretim

üyelerinin tüm bildirimlerine yanıt vermiş ve istekler, gereksinimler doğrultusunda yazılımda geliştirmelere ve alt yapı iyileştirme çalışmalarına devam etmektedirler.

## Kaynaklar

- Heper, Cem. Ed. (2020). Bursa Tabip Odası Sürekli Tıp eğitimi Pandemi Kitabı Multidisipliner Covid-19. ISBN: 978-605-9665-56-8 Bursa Tabip Odası Yayınları, Bursa.
- Büken B. Ve ark. Tıp Fakültesi Dekanlığı'nın Pandemi Sürecinde Deneyimleri. Konuralp Tıp Dergisi 2020;12(S1): 350-353.
- Türkiye'de COVID-19 ile ilgili bilimsel araştırmaya müdahale. Lancet Letter (Lancet 2020; 396: 463-464).
- WHO. Novel coronavirus—China. 2020. <https://www.who.int/csr/don/12-january-2020-novel-coronavirus-china/en/> (accessed August 27, 2020).
- Ministry of Health of Turkey. Current status in Turkey. 2020. <https://covid19.saglik.gov.tr> (accessed August 27, 2020).
- <https://www.yok.gov.tr/> YÖK ilgili tarih yazılar